

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1744/2021
28.10.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., ул. ... бр. .../..., чији је пуномоћник Милоје Томић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција – Казнено поправни завод у Ваљеву, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, Немањина бр. 22-26, ради накнаде штете и уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж1 3399/17 од 06.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 28. октобра 2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж1 3399/17 од 06.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 165/11 од 01.03.2012. године, у ставу првом изреке усвојен је тужбени захтев тужиље па је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде штете услед мање исплаћене плате за период од 01.01.2007. године до 14.01.2011. године исплати износ од 549.254,25 динара, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом почев од датума доспелости до исплате, ближе означене у садржини тог става, као и да за тужиљу за наведени период на име исплаћене разлике плате уплати све порезе и доприносе који се по закону плаћају за зараде. У ставу другом изреке обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 80.580,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4858/12 од 04.10.2012. године, преиначена је напред наведена првостепена пресуда у делу става првог и у ставу другом изреке и у том делу тужбени захтев тужиље одбијен као неоснован.

Поднеском од 17.02.2018. године тужиља је поднела предлог за понављање правноснажно окончаног поступка у смислу одредбе члана 422. став 1. тачка 9 и 11 Закона о парничном поступку, позивајући се на одлуку Уставног суда Србије Уж-8442/2013 од 13.01.2016. године.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж1 3399/17 од 06.06.2019. године одбијен је предлог тужиле за понављање поступка, правноснажно окончаног пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4858/12 од 04.10.2012. године, као неоснован и одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по предлогу за понављање поступка.

Против правноснажног решења Апелационог суда у Београду, тужилца је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Имајући у виду да је ревизија тужиле дозвољена по одредби члана 412. став 4. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04 ... 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је испитао побијано другостепено решење у границама прописаним чланом 399, у вези са чланом 412. став 5. Закона о парничном поступку, и утврдио да ревизија тужиле није основана.

Другостепено решење није захваћено битном повредом поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом се посебно не указује на постојање других апсолутно битних повреда одредаба парничног поступка.

Предлог за понављање поступка тужилца заснива на одредби члана 422. став 1. тачка 9. и тачка 11. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.125/04, 111/09). У битном, тужилца указује да се налази у идентичној чињенично правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе у предмету Уставног суда Србије Уж-8442/2013 од 13.01.2016. године, те да су стога испуњени услови за поновљање поступка.

Одредбом члана 422. став 1. тачка 11. ЗПП је прописано да се поступак који је одлуком суда правноснажно окончан може поновити по предлогу странке ако је у поступку по уставној жалби Уставни суд утврдио повреду или ускраћивање људског или мањинског права и слободе зајемчене Уставом у парничном поступку.

Правно дејство одлуке о усвајању уставне жалбе одређено је одредбом члана 87. Закона о Уставном суду ("Службени гласник Републике Србије", број 109/07... 18/13), којом је прописано да ако је појединачним актом или радњом повређено или ускраћено Уставом зајемчено људско или мањинско право и слобода више лица, а само нека од њих су поднела уставну жалбу, одлука Уставног суда односи се и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се налазе у истој правној ситуацији.

Уставна жалба је предвиђена чланом 170. Устава Републике Србије и представља строго формално правно средство којим Уставни суд пружа непосредну заштиту индивидуалних права и слобода гарантованих Уставом и ратификованим међународним уговорима. Спорови по уставним жалбама су конкретни спорови за заштиту Уставом зајемчених права учесника спора. Уставни суд својом одлуком усваја уставну жалбу и одређује конкретно лице коме је повређено и ускраћено право и слобода, конкретан акт или радњу којим је повреда или ускраћивање учињено, односно у чему се повреда или ускраћивање састоји, као и које право и слобода је подносиоцу

уставне жалбе повређено или ускраћено. Због тога је дејство одлуке по уставној жалби *inter partes*, тако да одредба члана 166. став 2. Устава која утврђује да су одлуке Уставног суда коначне, извршне и општеобавезујуће, у случају одлуке по уставној жалби има, по правилу, ограничено правно дејство и то према учесницима у поступку - подносиоцу уставне жалбе и суду који је донео оспорено решење или пресуду. У случају одлуке Уставног суда којом је усвојена уставна жалба и поништена судска одлука, сама по себи, производи правно дејство и према другој странци у парничном поступку у коме је донета поништена судска одлука. Само изузетно, одлука Уставног суда по уставној жалби има правно дејство и према трећим лицима. Према Закону о Уставном суду постоји правна могућност проширеног дејства тих одлука Уставног суда и на трећа лица, али је она условљена постојањем и остваривањем одређених претпоставки утврђених законом. То значи да нема аутоматског проширеног дејства одлуке Уставног суда на трећа лица и на „сличне“, односно „истоветне“ ситуације, већ је потребно да Уставни суд у поступку који води по уставној жалби утврди да ли су испуњени услови из наведене одредбе члана 87. Закона о Уставном суду и оцени да је то у конкретном случају нужно, те да исто изричито утврди својом одлуком, односно да својом одлуком одреди круг лица на које проширује дејство те конкретне одлуке.

Како тужила није изјавила уставну жалбу против одлуке Апелационог суда у Београду Гж1 4858/12 од 04.10.2012. године, те како одлуком Уставног суда Уж-8442/2013 од 13.01.2016. године није одређено да се проширује дејство те одлуке, Врховни касациони суд налази да је правилно другостепени суд поступио када је одбио предлог за понављање поступка који се заснива на одредби члана 422. став 1. тачка 11. ЗПП-а.

Такође, одлуке апелационог суда, па и Врховног касационог суда на које се ревидент позива у ревизији не могу бити разлог за понављање поступка из члана 422. став 1. тачка 9. Закона о парничном поступку, јер се не ради о процесној ситуацији из те законске одредбе. Другачије одлуке апелационих судова у погледу исте чињенично правне ситуације на које се ревидент позива, нису нове чињенице, нити нови докази на основу којих је за тужиљу могла бити донета повољнија одлука да су те чињенице или докази били употребљени у ранијем поступку. Одлуке судова донете у другим предметима, у којима су изражени другачији ставови и мишљења суда по истом правном питању, не могу представљати основ на коме се може засновати судска одлука у овом предмету.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд налази да ревизија тужиле није основана, па је на основу процесног овлашћења из члана 405. Закона о парничном поступку у вези са чланом 412. став 5. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.125/04 ... 111/09), одлучено као у изреци овог решења.

**Председник већа–судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић